

Bruxelles, 12. veljače 2019.
(OR. en)

5816/19

ECOFIN 71
UEM 23
SOC 50
EMPL 39
COMPET 78
ENV 85
EDUC 35
RECH 58
ENER 41
JAI 67

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 5814/19

Predmet: Izvješće o fiskalnoj održivosti za 2018.
– zaključci Vijeća ECOFIN

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Izvješću o fiskalnoj održivosti za 2018. koje je Vijeće usvojilo na 3671. sastanku održanome 12. veljače 2019.

IZVJEŠĆE O FISKALNOJ ODRŽIVOSTI ZA 2018.

– Zaključci Vijeća ECOFIN –

Vijeće (ECOFIN):

1. POZDRAVLJA Komisijino „Izvješće o fiskalnoj održivosti za 2018.” kojim se ažurira i poboljšava višedimenzionalni pristup procjeni fiskalne održivosti u Europskoj uniji te koje se temelji na izvješću o starenju stanovništva iz 2018. PONOVRNO POTVRĐUJE da različite funkcije Komisijine analize fiskalne održivosti, među ostalim u pogledu utvrđivanja nastajanja potencijalnih fiskalnih rizika u zemljama EU-a i njezina uporaba predstavljaju temelj za oblikovanje zahtjeva politika i preporuka u okviru Pakta o stabilnosti i rastu te europskog semestra.
2. NAGLAŠAVA kako u kratkoročnom razdoblju i dalje postoje ranjivosti, a fiskalni rizici utvrđeni su za jednu zemlju. Međutim, visoke ili sve više razine duga u nekim državama članicama i dalje predstavljaju bitne izvore kratkoročne ranjivosti, slijedom kojih bi mogli nastati fiskalni rizici čak i u kratkoročnom razdoblju promijene li se očekivanja financijskih tržišta.
3. ISTIČE kako se čini da se u srednjoročnom razdoblju sedam zemalja EU-a suočava s visokim rizikom, a još četiri zemlje sa srednjim rizikom, uglavnom zbog povišenih razina državnog duga, u nekim slučajevima pogoršanima slabom fiskalnom pozicijom, osjetljivošću na negativne šokove i predviđenom javnom potrošnjom povezanom sa starenjem stanovništva.
4. PRIMA NA ZNANJE uporabu analize održivosti duga i pokazatelja fiskalnog jaza (S2) kojima se obogaćuju zaključci o fiskalnoj održivosti u dugoročnom razdoblju. PRIMJEĆUJE kako se čini da se šest zemalja EU-a suočava s visokim rizikom za održivost u dugoročnom razdoblju, a četrnaest zemalja sa srednjim rizikom, većinom zbog predviđenih sve viših troškova starenja te u nekim slučajevima zbog ranjivosti povezanih s povišenim razinama državnog duga. PREPOZNAJE važne izazove u pogledu održivosti javnih financija tijekom dugoročnog razdoblja uzrokovanih demografskim promjenama.

5. PREPOZNAJE činjenicu da bi visoke razine državnog duga mogle otežati gospodarski rast i smanjiti sposobnost javnih financija u pogledu pružanja protuciklične stabilizacije u slučajevima gospodarskog pada te da upućuju na negativne učinke prelijevanja na uvjete financiranja i financijsku stabilnost diljem država članica, osobito onih u kojima je euro zajednička valuta.
6. ISTIČE kako bi se prikladnom kombinacijom politika za suočavanje s izazovom koji predstavlja fiskalna održivost trebalo usredotočiti na osiguravanje makrofinancijske stabilnosti i stabilnih javnih financija, među ostalim reformama mirovinskog sustava, sustavâ zdravstvene zaštite i dugotrajne skrbi kao i akumulacijom kapitala i reformama kojima se povećava produktivnost, rast i zaposlenost, ovisno o glavnim razlozima specifičnih izazova s kojima se svaka država članica suočava. ISTIČE kako bi povoljne makroekonomske uvjete, uključujući niske razine kamatnih stopa, trebalo iskoristiti za obnovu fiskalnih zaštitnih slojeva, osobito u državama članicama s visokim državnim dugom. NAGLAŠAVA kako bi se makroekonomskim politikama i strukturnim reformama također trebalo doprinijeti stvaranju gospodarskog okružja kojim se podupire fiskalna konsolidacija u zemljama koje trebaju sniziti javni dug.
7. NAGLAŠAVA da čak i u slučajevima kada analiza Komisije upućuje na niske rizike za fiskalnu održivost u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, države članice trebaju osigurati održive fiskalne pozicije, s pomoću kojih se omogućuje suočavanje s mogućim šokovima tijekom gospodarskog ciklusa. PONOVRNO POTVRĐUJE da je potrebno poštovati fiskalna pravila EU-a kako bi se osigurale održive razine duga.

8. ISTIČE da, s obzirom na demografske izazove, sveobuhvatne reforme imaju znatan pozitivan učinak na dugoročnu fiskalnu održivost, što je vidljivo iz Izvješća o starenju stanovništva iz 2018. PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za nastavkom odgovarajućeg djelovanja u okviru politika u svim područjima povezanim sa starenjem stanovništva, uzimajući u obzir situacije specifične za određenu zemlju i izazove u pogledu primjerenosti mirovina te pritom izbjegavajući mjere kojima se poništavaju već poduzete reforme za jačanje održivosti. ISTIČE kako to podrazumijeva brzu i sveobuhvatnu provedbu preporuka za pojedine zemlje izdanih u okviru europskog semestra te kako je i dalje potrebno da države članice, iako u različitom opsegu, poduzmu daljnje korake u pogledu povišenja stvarne dobi za umirovljenje, među ostalim promicanjem duljeg i većeg sudjelovanja na tržištu rada i izbjegavanjem ranog napuštanja tržišta rada te usklađivanjem dobi za umirovljenje, potrebnog razdoblja doprinosa ili mirovinskih pogodnosti s očekivanim životnim vijekom. Nadalje, podsjećajući na svoje zaključke od 8. studenoga 2016.¹, Vijeće SMATRA da je osobito važno ostvariti dvostruki cilj osiguravanja fiskalne održivosti i pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama za sve poboljšanjem učinkovitosti i djelotvornosti sustavâ zdravstvene zaštite i dugotrajne skrbi.
9. POZIVA države članice, osobito one suočene s visokim rizikom za održivost u srednjoročnom razdoblju, da se u svojim idućim programima stabilnosti i konvergencije usredotoče na strategije fiskalne i strukturne politike usmjerene na održivost i rast te POZIVA države članice i Komisiju da uzmu u obzir te nalaze o održivosti u svojim analizama, zahtjevima politika i preporukama u okviru europskog semestra te samim time i u okviru Pakta o stabilnosti i rastu. Vijeće i Komisija nastaviti će redovito pratiti te strategije i kretanja održivosti javnih financija, među ostalim tako što će u svoju procjenu uključiti nova kretanja u pogledu makroekonomskih uvjeta, fiskalnih politika i strukturnih reformi, posebno u područjima mirovinskog sustava te sustavâ zdravstvene zaštite i dugotrajne skrbi, pritom poštujući nacionalne nadležnosti.

¹ Zaključci Vijeća o Zajedničkom izvješću Odbora za ekonomsku politiku i Komisije o zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi u EU-u, 8. studenoga 2016.

10. POZIVA Komisiju da provede svoju redovitu dubinsku ukupnu procjenu održivosti javnih financija do početka 2022., među ostalim dodatnim poboljšavanjem metodologija za procjenu održivosti javnih financija te koristeći se ažuriranim projekcijama rashoda povezanih sa starenjem stanovništva u sljedećem Izvješću o starenju za 2021., u međuvremenu redovito ažurirajući Komisijinu procjenu održivosti (s pomoću izvješća o održivosti duga, tzv. *Debt Sustainability Monitor*). Odbor za ekonomsku politiku na temelju te detaljne ukupne procjene trebao bi opet izvijestiti Vijeće.
-